

Д'яконова, І.І. Координація дій уряду та національного банку в процесі запровадження та подальшого функціонування в Україні інфляційного таргетування [Текст] / І.І. Д'яконова / Макроекономічна політика в Україні: проблеми науки та практики : тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції (20-21 листопада 2007 р.) / ХНЕУ. – Х. : ІНЖЕК, 2007. – С. 23-26.

Секція 1. Сучасні проблеми макроекономічної політики в Україні

**КООРДИНАЦІЯ ДІЙ УРЯДУ ТА НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ
В ПРОЦЕСІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО
ФУНКЦІОНУВАННЯ В УКРАЇНІ ІНФЛЯЦІЙНОГО
ТАРГЕТУВАННЯ**

Д'яконова І. І., канд. екон. наук, доцент кафедри міжнародної економіки
Державного вищого навчального закладу УАБС НБУ (Суми)

Теоретичні дослідження відомих економістів світу та практичний досвід країн, які запроваджують інфляційне таргетування, свід-

чать, що успіх реалізації запропонованого монетарного режиму та і в цілому макроекономічної політики держави залежить від злагоджених і скоординованих дій всіх ланок виконавчої влади, відповідних міністерств і відомств, що відповідають за розробку за запровадження фіскальної та грошово-кредитної політики [2].

Запровадження такого монетарного режиму, як інфляційне таргетування, передбачає, здебільшого, виконання деяких попередніх умов, серед яких слід виділити:

- 1) незалежність грошово-кредитної політики від фіскальної;
- 2) відсутність у органів, відповідальних за проведення грошово-кредитної політики, зобов'язань з таргетування інших показників, виконання яких може вступити в конфлікт із основною метою – рівнем інфляції [1, 3].

Зрозуміло, що жоден центральний банк світу не може бути повністю незалежним від уряду, його впливу, але за умов інфляційного таргетування він повинен бути вільним у виборі інструментів для досягнення визначеного рівня інфляції.

До того ж, в умовах відпрацювання незалежності грошово-кредитної політики потреби фіскальної політики не можуть диктувати шляхи проведення грошово-кредитної політики.

Крім того, можна запропонувати розглянути можливість стримування проведення занадто експансивної чи нестійкої в довгостроковій перспективі фіскальної політики, несумісної з грошово-кредитною політикою, спрямованою на підтримку цінової стабільності.

Як показують дослідження різних авторів, значний бюджетний дефіцит (особливо якщо він реалізується у фазі економічного зростання) викликає зростання номінальних і реальних процентних ставок і, відповідно знижує ефективність процентної політики центральних банків, яка в умовах застосування режиму інфляційного таргетування є одним з найбільш дієвих інструментів проведення грошово-кредитної політики [4].

Крім того, необхідно звернути увагу на те, що абсолютно неінфляційних методів фінансування дефіциту бюджету не існує.

На наш погляд, роль уряду в цьому аспекті полягає в знаходженні правильного компромісу між способами покриття дефіциту бюджету та використанні отриманих коштів з метою сприяння економічному зростанню.

У свою чергу, боргова політика повинна запроваджуватись в цілях забезпечення створення умов для довгострокового розвитку внутрішнього фінансового ринку, що дозволило б на ринкових засадах здійснювати запозичення в обсягах, за вартістю та в термін, необхідні, з одного боку, для безперервного рефінансування попередніх боргів, а з іншого – достатні для фінансування поточного бюджетного дефіциту в межах 3-відсоткового бар'єра до ВВП.

Внутрішні фінансові ринки країни повинні бути достатньо розвинуті, для того щоб поглинати державні борги.

Так, з метою розвитку ринку державних цінних паперів, на наш погляд, доцільним може бути активне залучення до цього процесу банківських установ (або створення окремих фінансових установ) як первинних дилерів, які б сприяли підвищенню ліквідності ринку та забезпечували прозору оперативну роботу щодо купівлі-продажу державних цінних паперів.

Крім того, уряду доцільно було б сприяти розвитку повноцінного фондового ринку за рахунок забезпечення більш прозорої його діяльності та створенню законодавчих, інституційних, політичних передумов для всіх суб'єктів ринку здійснювати купівлю чи продаж цінних паперів, що сприятиме підвищенню ліквідності цього ринку, зростанню ділової активності, а також дасть можливість індукувати імпульси щодо майбутнього стану економічної кон'юнктури.

У цілому, на наш погляд, однією з умов успіху запровадження режиму інфляційного таргетування в Україні можна вважати не унікальність інфляційної мети, а її пріоритетність відносно інших, які можуть визначатись й досягатися, але винятково при розумінні їхньої другорядності стосовно планових показників інфляції.

Прогнозування інфляції повинно будуватися на великій інформативності органів грошово-кредитного регулювання про наміри відповідних міністерств і відомств уряду, так чи інакше відповідальних за встановлення окремих цін.

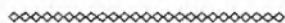
МАКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ

Процес прогнозування основних макроекономічних показників та показників інфляції, на наш погляд, повинен відбуватись комплексно, а їх узгодження між відповідними урядовими міністерствами і відомствами та Національним банком України має забезпечувати прозорість проведення фіскальної політики уряду не тільки в короткостроковій, а й середньостроковій перспективі.

Уряд України разом з Національним банком України повинні узгодити питання розробки та відповідальності за оголошення та виконання цільового показника інфляції за умов реалізації режиму інфляційного таргетування в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Carare A., Schaecher A., Stone M., Zelmer M. Establishing Initial Conditions in Support of Inflation Targeting // IMF Working Paper WP/02/102.– 2002.– June.– P. 6
2. Debelle G., Masson P. Inflation Targeting as a Framework for Monetary Policy (Economic Issues 15) – IMF, 1998.– 18 p.
3. Laurens B., de la Piedra E. Coordination of Monetary and Fiscal Policies. IMF WP/98/25, 1998.
4. Van't dack J. Implementing monetary policy in emerging market economies: an overview of the issues. BIS Policy Paper, 1999.

разработки стратегий социально-экономического развития регионов возрастает необходимость и в демографических прогнозах на региональном уровне. При этом, к сожалению, после Всеукраинской переписи 2001 г. такие прогнозы отсутствуют.

Для прогнозирования численности населения может быть использована модель «Феникс», которую разработал в 2000 году голландский ученый Хенк Хилдеринк (*Henk Hilderink*). Автор спрогнозировал численность населения к 2050 году для Индии, Китая, Мексики и Нидерландов. В работе [2] отмечается, что в дальнейших исследованиях эта модель может быть использована и на региональном уровне.

Модель «Феникс» разработана на основании принципа «черного ящика». Осуществление прогноза численности населения производится с учетом показателей, характеризующих не только демографические, но и социально-экономические изменения в обществе. Так, социально-экономические индикаторы являются исходными условиями для осуществления прогноза численности населения и позволяют улучшить сценарии развития показателей рождаемости, смертности и миграции.

С помощью данной модели был произведен прогноз численности населения для 24 областей Украины, г. Киева, АРК и страны в целом. В связи со спецификой компьютерного варианта данной модели из расчетов был исключен г. Севастополь.

Было рассчитано четыре сценария дальнейшего развития суммарного показателя рождаемости, ожидаемой продолжительности жизни при рождении и сальдо миграции. Предполагается, что данные показатели, в зависимости от сценария развития, будут линейно увеличиваться или уменьшаться до 2020 года, а затем останутся на заданном уровне до конца периода прогнозирования.

«Постоянный» сценарий был разработан на основании предположения, что суммарный показатель рождаемости, ожидаемая продолжительность жизни при рождении и сальдо миграции во всех регионах страны в 2030 году останутся на прежнем уровне 2005 года. Сценарий «Уровень ЕС» основан на предположении, что все ком-